

Ved en **bæredygtig investering** forstås en investering i en økonomisk aktivitet, der bidrager til et miljømæssigt eller socialt mål, forudsat at investeringen ikke i væsentlig grad skader miljømæssige eller sociale mål, og at de virksomheder, der investeres i, følger god ledelsespraksis.

EU-klassificerings-systemet er et klassificeringssystem, der er fastsat i forordning (EU) 2020/852, og som opstiller en liste over **miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter**. I nævnte forordning er der ikke fastsat en liste over socialt bæredygtige økonomiske aktiviteter. Bæredygtige investeringer med et miljømål kan være i overensstemmelse med EU-taksonomien eller ej.

Miljømæssige og/eller sociale karakteristika

Havde dette finansielle produkt et bæredygtigt investeringsmål?

☒ ☒ ☐ Ja	☒ ☐ ☒ Nej
☐ Det foretog bæredygtige investeringer med et miljømål: ___% <ul style="list-style-type: none"> ☐ i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet ☐ økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet 	☒ Det fremmede miljømæssige/sociale karakteristika og selv om det ikke havde en bæredygtig investering som mål, havde det en andel af bæredygtige investeringer på 2,8% <ul style="list-style-type: none"> ☒ med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet ☐ med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der ikke kvalificerer som miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU-klassificeringssystemet ☐ med et socialt mål
☐ Det foretog bæredygtige investeringer med et socialt mål: ___%	☐ Det fremmede M/S-karakteristika, men foretog ikke noget bæredygtige investeringer

I hvilket omfang blev de miljømæssige og/eller sociale karakteristika fremmet af dette finansielle produkt, opfyldt?

Produktet har fremmet miljømæssige og sociale karakteristika ved at tage hensyn til følgende bæredygtighedsfaktorer:

Investeringer i børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer

- Drivhusgasemissioner
- Grønne værdipapirer
- Tobak
- Sociale og personalemæssige spørgsmål samt respekt for menneskerettigheder og bekæmpelse af korruption og bestikkelse

Investeringer i statsobligationer

- Drivhusgasintensitet
- Grønne værdipapirer
- Sociale rettigheder
- Forvaltningsskik

Investeringer i realkreditobligationer og øvrige dækkede obligationer

- Drivhusgasemissioner

I hvilket omfang produktet har taget hensyn til bæredygtighedsfaktorerne, måles ved hjælp af bæredygtighedsindikatorerne i tabellen nedenfor.

● *Hvordan klarede bæredygtighedsindikatorer sig?*

Bæredygtighedsindikatorerne er udvalgt med henblik på at måle, i hvilken grad produktet har formået at tage hensyn, til de konkrete bæredygtighedsfaktorer. Eksempelvis om produktet har formået at reducere drivhusgasemissioner fra dets investeringer.

Flere af nedenstående bæredygtighedsindikatorer, afspejler de eksklusionskriterier, der er fastsat i produktets investeringsstrategi. Indikatorerne fremgår af de grå felter i tabellen nedenfor. For disse er hensigten at måle hvorvidt produktet har efterlevet de fastsatte eksklusionskriterier. Der angives en andel på nul procent ved efterlevelse.

Bæredygtighedsindikatorer måler, hvordan de miljømæssige eller sociale karakteristika, der fremmes af dette produkt, opnås.

Table 1. Investeringer i børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer

Bæredygtighedsfaktor	Bæredygtighedsindikator	Indvirkning [år 2023]	Indvirkning [år 2022]
Drivhusgasemissioner	Drivhusgasemissioner i alt (anvendelsesområde 1- og 2-drivhusgasemissioner).	6.263 tons	6.322 tons
	CO2-aftryk (anvendelsesområde 1- og 2-drivhusgasemissioner).	6,42 tons pr. mio. kr.	8,29 tons pr. mio. kr.
	CO2-aftryk (anvendelsesområde 1-, 2- og 3-drivhusgasemissioner).	39,06 tons pr. mio. kr.	49,09 tons pr. mio. kr.
	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer.	4,20 pct.	4,61 pct.
	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden initiativer til reduktion af CO2-emissioner med henblik på tilpasning til Paris-aftalens temperaturmålsætning.	36,14 pct.	44,40 pct.
	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder med mere end 5 pct. omsætning fra udvinding af olie og gas fra tjæresand, hvis klimaplaner ikke skønnes i overensstemmelse med Paris-aftalens temperaturmålsætning.	0,00 pct.	0,00 pct.
	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder med mere end 5 pct. omsætning fra udvinding af olie og gas i Arktis, hvis klimaplaner ikke skønnes i overensstemmelse med Paris-aftalens temperaturmålsætning.	0,00 pct.	0,00 pct.
	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder med mere end 1 pct. omsætning fra udvinding af termisk kul, hvis klimaplaner ikke skønnes i overensstemmelse med Paris-aftalens temperaturmålsætning.	0,00 pct.	0,00 pct.
	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder med mere end 50 pct. omsætning fra kulbaseret energiproduktion, hvis klimaplaner ikke skønnes i overensstemmelse med Paris-aftalens temperaturmålsætning.	0,00 pct.	0,00 pct.

	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder aktive i undersektorerne "udvinding og produktion" og "integrerede olie og gasselskaber" under energisektoren, hvis klimaplaner ikke skønnes i overensstemmelse med Paris-aftalens temperaturmålsætning.	0,04* pct	0,14 pct.
Grønne værdipapirer	Andel af værdipapirer i investeringer, der ikke er udstedt i henhold til EU-lovgivningen om miljømæssigt bæredygtige obligationer	97,91 pct.	95,50 pct.
Tobak	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder involveret i produktion af tobaksprodukter.	0,00 pct.	0,00 pct.
	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder med mere end 10 pct. omsætning fra distribution eller salg af tobaksprodukter.	0,00 pct.	0,00 pct.
	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder med mere end 10 pct. omsætning fra salg af produkter og services nødvendige for fremstillingen af tobaksprodukter.	0,00 pct.	0,00 pct.
	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder med mere end 10 pct. omsætning fra salg af navne-rettigheeder til brug for tobaksprodukter.	0,00 pct.	0,00 pct.
Sociale og personale-mæssige spørgsmål samt respekt for menneskerettigheder og bekæmpelse af korrupsion og bestikkelse	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der har været involveret i overtrædelser af FN's Global Compact principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder.	0,00 pct.	0,11 pct.
	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der er involveret i fremstilling eller salg af kontroversielle våben.	0,00 pct.	0,00 pct.
	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der er involveret i fremstilling eller salg af atomvåben.	0,00 pct.	0,00 pct.

Table 2. Investeringer i statsobligationer

Bæredygtighedsfaktor	Bæredygtighedsindikator	Indvirkning [år 2023]	Indvirkning [år 2022]
Drivhusgasintensitet	Investeringsmodtagende landes drivhusgasemissionsintensitet.	55,42 tons pr. mio. kr.	63,81 tons pr. mio. kr.
Grønne værdipapirer	Andel af investeringer, som ikke er investeret i grønne statsobligationer, herunder obligationer udstedt i henhold til EU-lovgivningen om miljømæssigt bæredygtige obligationer.	100,00 pct.	98,90 pct.
Sociale rettigheder	Antallet af investeringsmodtagende lande forbundet med krænkelse af sociale rettigheder som omhandlet i internationale traktater og konventioner, FN's principper og i givet fald national lovgivning.	0,34** pct.	0,00 pct.
Forvaltningsskik	Antallet af investeringsmodtagende lande med laveste bæredygtigheds-rating og stater med den næstlaveste rating med risiko for nedjustering.	0,00 pct.	0,00 pct.
	Antallet af investeringsmodtagende lande i jurisdiktioner på EU-listen over ikkesamarbejdsvillige skattejurisdiktioner.	0,00 pct.	0,00 pct.

Tabel 3. Investeringer i realkreditobligationer og øvrige dækkede obligationer

Bæredygtighedsfaktor	Bæredygtighedsindikator	Indvirkning [år 2023]	Indvirkning [år 2022]
Drivhusgasemissioner	Drivhusgasemissioner i alt (anvendelsesområde 1- og 2-drivhusgasemissioner).	1.225 tons	3.902 tons
	CO2-aftryk (anvendelsesområde 1- og 2-drivhusgasemissioner).	1,23 tons pr. mio. kr.	3,53 tons pr. mio. kr.

Som det fremgår af de grå felter i tabellerne ovenfor, blev alle eksklusionkriterier overholdt i perioden 2023, med enkelte undtagelser markeret med hhv. * og **.

Undtagelserne drejer sig om investeringer i obligationer udstedt af den venezuelanske stat** og det statsejede olie- og gasselskab, PDVSA*. Investeringerne udgjorde i alt 2,0 mio. kr. ved udgangen af 2023 svarende til 0,08 pct. af produktets samlede investeringer.

I 2022 vedtog pensionskassen nye eksklusionskriterier for investeringer i lande. De nye kriterier betyder eksklusion af statsobligationer og obligationer udstedt af statsejede virksomheder fra lande omfattet af EU-sanktioner.

Venezuela har siden 2017 været omfattet af både EU-sanktioner og amerikanske sanktioner, hvortil USA har forbudt handel med venezuelanske værdipapirer siden 2019. Da investeringerne blev foretaget gennem amerikanske forvaltere, har Lægernes Pension ikke kunne frasælge investeringerne, da handel med de pågældende papirer ville være i strid med de amerikanske sanktioner og handelsforbud.

I 4. kvartal 2023, traf USA en beslutning om midlertidigt at ophæve handelsforbuddet med henvisning til den positive politiske udvikling i Venezuela. Der har siden ophævelsen af handelsforbuddet kunnet konstateres en gunstig værdiudvikling i de relevante obligationer. Lægernes Pensions har derfor vurderet, at det er i medlemmets bedste interesse at forlænge perioden for gennemførelse af frasalget. Der er på den baggrund truffet en beslutning om at udskyde perioden for gennemførelse af frasalget til udgangen af 2. kvartal 2024. Herefter får eksklusionskriterierne effekt og de pågældende obligationer vil være frasolgt.

● **... og sammenlignet med tidligere perioder?**

Drivhusgasemissioner

Som det fremgår af tabellerne ovenfor, har produktet formået at reducere drivhusgasemissioner fra dets investeringer.

Investeringer i børsnoterede aktier og børsnoterede virksomhedsobligationer (Tabel 1) er underlagt CO2-reduktionsmål for udgangen af 2024 i henhold til produktets præ-kontraktuelle oplysninger. Status ved udgangen af 2023 viser, at det er lykkedes at indfri disse mål et år før tid.

Dele af produktets investeringer i danske realkreditobligationer er derudover underlagt en målsætning om CO2-reduktion på 45 pct. i 2030 relativt til 2019-niveauet. Investeringernes CO2-aftryk blev i 2023 væsentligt reduceret grundet frasalg af bl.a. skibskreditter.

● **Hvad var målene for de bæredygtige investeringer som det finansielle produkt delvis foretog, og hvordan bidrog de bæredygtige investeringer til sådanne mål?**

Selv om produktet ikke har garanteret at foretage bæredygtige investeringer, havde det en andel af investeringer, i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet. Opgørelsen af bæredygtige investeringer baseres alene på EU-klassificeringssystemet og omfatter kun produktets investeringer i børsnoterede aktier og børsnoterede virksomhedsobligationer.

Når andelen af investeringer, i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, opgøres på baggrund af rapporterede data, bidrog investeringerne til følgende to ud af EU-klassificeringssystemets seks miljømål:

- 1) Modvirkning af klimaændringer
- 2) Tilpasning til klimaændringer

Der findes kun rapporterede data, for en mindre andel af produktets investeringer, som følge af at EU-klassificeringssystemet fortsat er under implementering. Den løbende implementering betyder, at virksomheder underlægges rapporteringsforpligtelser forskudt afhængig af deres størrelse og virke. For dette års rapportering er der eksempelvis ikke data tilgængeligt for små og mellemstore virksomheder, ikke børsnoterede selskaber samt finansielle institutioner. Investeringerne i børsnoterede aktier og børsnoterede virksomhedsobligationer foretages desuden overvejende i virksomheder hjemmørende udenfor EU. Disse virksomheder er ikke underlagt EU-rapporteringsforpligtelser, hvorfor der ikke findes rapporterede data for denne del af produktets investeringer. Rapporteringsforpligtelserne for de seks miljømål er ligeledes implementeret forskudt, hvorfor rapporterede data på nuværende tidspunkt kun omfatter investeringer, der bidrager til EU-klassificeringssystemets to første miljømål.

Grundet udfordringerne med at fremskaffe rapporterede data, suppleres opgørelsen med et estimat for andelen af investeringer, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet. Denne andel gælder for de investeringer, i den børsnoterede aktie- og virksomhedsobligationsportefølje, hvor rapporteret data endnu ikke er tilgængeligt. Estimatet kan give en indikation af den reelle andel af investeringer, der i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, hvis rapporterede data var tilgængelige for alle produktets investeringer i børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer. Estimatet baseres på aktiviteter der bidrager til alle seks miljømål i EU-klassificeringssystemet. Det bemærkes, at den metode der ligger til grund for estimatet, ikke er i overensstemmelse med EU's kriterier for bæredygtige investeringer, herunder EU-klassificeringssystemets kriterier for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.

I takt med, at flere virksomheder rapporterer efter EU-klassificeringssystemet forventes dette afspejlet i opgørelsen.

Hvordan skader de bæredygtige investeringer, som det finansielle produkt delvis har til hensigt at foretage, ikke i væsentlig grad nogen af de miljømæssige eller sociale bæredygtige investeringsmål?

Bæredygtige investeringer i overensstemmelse med EU-taksonomien må ikke i væsentlig grad skade miljøet. For rapporterede data antages det derfor at kriterierne er overholdt.

For den estimerede andel af bæredygtige investeringer anvendes dataleverandøren MSCI's metode, hvor investeringer potentielle væsentlige skadevirkninger afdækkes på baggrund af oplysninger om virksomheders involvering i miljømæssige og sociale kontroverser. Denne metode er ikke i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemets kriterier for bæredygtige investeringer, herunder miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.

Hvordan blev der taget hensyn til indikatorer for negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?

De vigtigste negative indvirkninger er investeringsbeslutningernes betydeligste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktor er i forbindelse med miljømæssige, sociale og personalemæssige spørgsmål, respekt for menneskerettighederne, bekæmpelse af korruption og bekæmpelse af bestikkelse.

Bæredygtige investeringer i produktet omfattes af bæredygtighedsfaktorer angivet ovenfor. Der tages ikke særskilt hensyn til øvrige indikatorer, for negative indvirkninger på bæredygtighedsindikatorer, for de investeringer der opgøres som bæredygtige.

— — — *Var de bæredygtige investeringer i overensstemmelse med OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder? Nærmere oplysninger:*

Bæredygtige investeringer, i overensstemmelse med EU-taksonomien, skal overholde OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder. For rapporterede data antages det derfor at retningslinjerne er overholdt.

For den estimerede andel, af bæredygtige investeringer screenes investeringers involvering i sociale og ledelsesmæssige kontroverser i henhold til dataleverandøren MSCI's metode herfor.

EU-klassificeringssystemet fastsætter et princip om ikke at gøre væsentlig skade, hvorved investeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, ikke i væsentlig grad bør skade målene i EU's klassificeringssystem, og der er specifikke EU-kriterier.

Princippet om ikke at gøre væsentlig skade gælder kun for de investeringer, der ligger til grund for det finansielle produkt, og som tager højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter. De investeringer, der ligger til grund for den tilbageværende andel af dette finansielle produkt, tager ikke højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.

Andre bæredygtige investeringer må heller ikke i væsentlig grad skade miljømæssige eller sociale mål.

Hvordan tog det finansielle produkt hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer?

Produktet har taget hensyn til udvalgte indikatorer for vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer. De udvalgte indikatorer er i overensstemmelse med Lægernes Banks politik for identifikation og prioritering af investeringsbeslutningers vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer. Indikatorerne fremgår i tabellerne ovenfor under bæredygtighedsindikatorer.

Hvad var dette finansielle produkts største investeringer?

Tabellen nedenfor viser produktets 15 største investeringer på tværs af aktivklasser.

Største investering	Sektor	% aktiver	Land
DENMARK - BULLET DGB 1.75 11/15/25	Offentlig	3,0%	Danmark
DENMARK - BULLET DGB 0 11/15/31	Offentlig	2,7%	Danmark
NORDEA KREDIT NDAFH 1.5 10/01/53 IO	Finans	2,7%	Danmark
NYKREDIT NYKRE 5 10/01/53	Finans	2,2%	Danmark
NORDEA KREDIT NDAFH 5 10/01/53	Finans	2,1%	Danmark
NYKREDIT NYKRE 3.5 10/01/53	Finans	2,0%	Danmark

Listen omfatter de investeringer, der udgjorde den største andel af det finansielle produkts investeringer i referenceperioden: 2023.

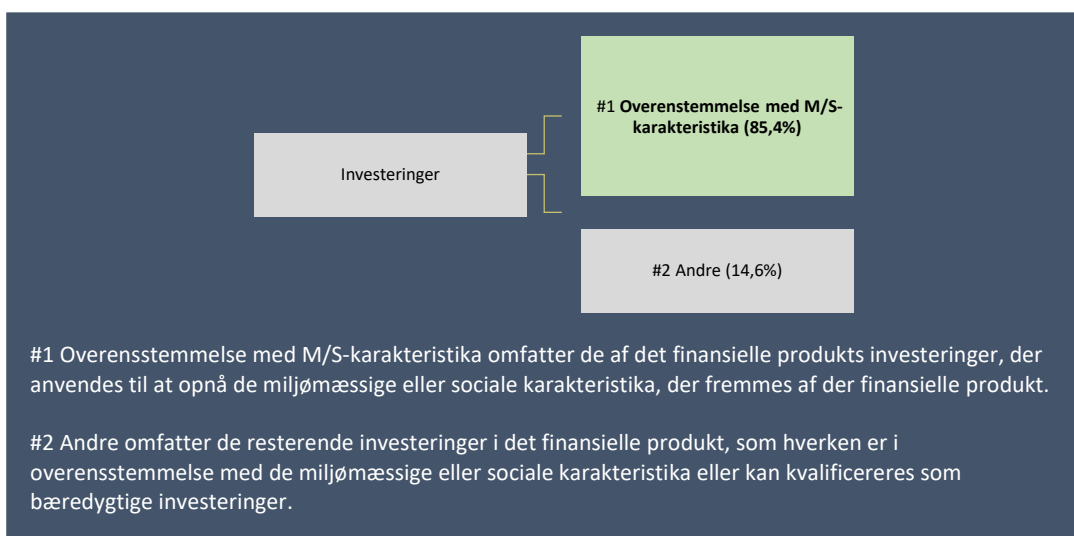
NYKREDIT NYKRE 1 10/01/50	Finans	1,9%	Danmark
REALKREDIT DNMRK RDKRE 1.5 10/01/53 IO	Finans	1,9%	Danmark
REALKREDIT DNMRK RDKRE 1 10/01/50	Finans	1,9%	Danmark
DENMARK - BULLET DGB 2.25 11/15/33	Offentlig	1,6%	Danmark
REALKREDIT DNMRK RDKRE 4 10/01/56	Finans	1,4%	Danmark
REALKREDIT DNMRK RDKRE 5 10/01/53	Finans	1,4%	Danmark
REALKREDIT DNMRK RDKRE 1.5 10/01/53	Finans	1,4%	Danmark
JYSKE REALKREDIT JYKRE 5 10/01/56 IO	Finans	1,3%	Danmark
NORDEA KREDIT NDAFH 5 10/01/53 IO	Finans	1,1%	Danmark

Hvilken andel udgjorde bæredygtighedsrelaterede investeringer?

● *Hvad var aktivallokeringen?*

Som det fremgår af figuren nedenfor var 85,4 pct. af produktets investeringer i overensstemmelse med produktets miljømæssige og sociale (M/S) karakteristika.

For de resterende 14,6 pct. af produktets investeringer, der omfatter visse børsnoterede aktivklasser og kontanter, kan der for nuværende ikke garanteres hensyntagen til bæredygtighedsfaktorer i investeringsprocessen. Produktets miljømæssige og sociale karakteristika omfatter derfor ikke denne andel af produktets investeringer.

● *Inden for hvilke økonomiske sektorer blev investeringerne foretaget?*

Sektortilhørsforhold opgøres i henhold til klassifikationsstandarderne Global Industry Classification Standard (GICS) og Bloomberg Industry Classification Standard (BICS), hvor sidstnævnte er oversat til GICS-metoden. Opgørelsen dækker 97,8 pct. af produktets investeringer. Det understreges, at de anvendte klassifikationsstandarder ikke er anvendelig på tværs af aktivklasser. De høje andele for sektorerne "Finans" og "Offentlig" afspejler eksempelvis delvist investeringsporteføljens underliggende investeringer i hhv. realkredit- og statsobligationer.

Aktivallokering
Beskriver andelen af investeringer i specifikke aktiver.

Økonomiske sektorer (GICS)

Sektor	% aktiver
Finans	48,0%
Offentlig	18,2%
Informationsteknologi	6,4%
Cyklisk forbrug	5,5%
Industri	5,3%
Sundhed	4,6%
Kommunikationstjenester	3,8%
Stabilt forbrug	1,8%
Materialer	1,7%
Forsyning	1,1%
Energi	0,8%

I hvilket omfang var de bæredygtige investeringer med et miljømål i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet?

Aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificerings-systemet, udtrykkes som en andel af:

- **Omsætning** der afspejler andelen indtægter fra de investeringsmodtagende virksomheders grønne aktiviteter
- **Kapitaludgifter** (CapEx), der viser de grønne investeringer foretaget af investeringsmodtagende virksomheder, f.eks. med henblik på en omstilling til grøn økonomi
- **Driftsudgifter** (OpEx), der afspejler de investeringsmodtagende virksomheders grønne operationelle aktiviteter.

Andelen af investeringer, i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, er opgjort på baggrund af rapporterede data, hentet igennem dataleverandøren MSCI. Der er ikke korrigeret for eventuelle rapporteringsfejl fra de underliggende virksomheder. Investeringernes opfyldelse af kravene i EU-klassificeringssystemet er ikke omfattet af en revisionserklæring.

Diagrammet nedenfor angiver investeringer, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet på baggrund af rapporterede data, som andele af alle produktets investeringer.

Medførte det finansielle produkt investeringer i aktiviteter relateret til fossilgas og/eller atomenergi i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet¹?

Ja:

Inden for fossilgas

Inden for atomkraft

Nej

¹ Fossilgas- og/eller atomrelaterede aktiviteter vil kun være i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, hvis de bidrager til at begrænse klimaændringer (>>Modvirkning af klimaændringer<<) og ikke i væsentlig grad skader noget EU-klassificeringsmål – se forklarende note i venstre margen. Kriterierne i deres helhed for økonomiske aktiviteter inden for fossilgas og atomenergi, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, er fastsat i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/1214.

Diagrammerne nedenfor viser med grønt procentdelen af investeringer, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet. Da der ikke findes nogen hensigtsmæssig metode til at bestemme overensstemmelsen med klassificeringssystemet for statsobligationer*, viser det første diagram overensstemmelse med klassificeringssystemet i forhold til alle det finansielle produkts investeringer inkl. statsobligationer, mens det andet diagram viser overensstemmelsen med klassificeringssystemet i forbindelse med det finansielle produkts investeringer, ekskl. statsobligationer.

* Med henblik på disse diagrammer omfatter "statsobligationer" alle statsengagementer.

Bidrag til EU-klassificeringssystemets miljømål

Andelen af investeringer, der var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, bidrog til to miljømål, med følgende fordeling:

Miljømål	Omsætning	CapEx	OpEx
1) Modvirkning af klimaændringer	0,493%	0,669%	0,579%
2) Tilpasning til klimaændringer	0,008%	0,005%	0,005%
Ikke defineret	0,057%	0,086%	0,092%

"Ikke defineret" dækker over de investeringer, der var i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, men hvor der ikke fremgår information om hvilke miljømål de bidrog til. Andelen er beregnet som andele af alle produktets investeringer. Opgørelsen er baseret på rapporteret data indhentet via dataleverandøren MSCI.

Estimeret andel af bæredygtige investeringer i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet

Den estimerede andel af investeringer, i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, udgør 2,253 pct. af produktet. Denne andel skal ses i tillæg til den rapporterede andel af investeringer i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet målt på omsætning.

Samlet set udgør investeringer i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, 2,810 pct. af produktets samlede investeringer, når andelen opgøres på baggrund af både rapporteret og estimeret data.

Estimatet omfatter ligeledes kun produktets investeringer i børsnoterede aktier samt virksomhedsobligationer. Andelen er beregnet som andel af alle produktets investeringer. Estimatet er foretaget af datalaverandøren MSCI. Der er ikke estimater tilgængelige for CapEx og OpEx, samt opdeling på miljømål.

● **Hvad var andelen af investeringer i omstillingsaktiviteter og mulighedsskabende aktiviteter?**

Andelen af investeringer i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, der kategoriseret som enten mulighedsskabende aktiviteter eller omstillings-aktiviteter, er fordelt således:

	Omsætning	CapEx	OpEx
Mulighedsskabende aktiviteter	0,269%	0,355%	0,349%
Omstillingsaktiviteter	0,003%	0,009%	0,003%

Andelene er beregnet som andele af alle produktets investeringer. Opgørelsen er baseret på rapporteret data indhentet via dataleverandøren MSCI.

● **Hvordan procentdelen af investeringer, der var overensstemmelse med EU klassificeringssystemet, sammenlignet med foregående referenceperioder?**

Det er endnu ikke muligt at sammenligne med tidligere perioder, da dette er det første rapporteringsår, hvor der indgår rapporterede data. Der foretages ikke sammenligninger, på baggrund af estimerede data grundet usikkerheder forbundet med metoden.

Mulighedsskabende aktiviteter gør det direkte muligt for andre aktiviteter at yde et væsentligt bidrag til et miljømål.

Omstillings-aktiviteter er aktiviteter, for hvilke der endnu ikke findes kulstoffattige alternativer, og som bl.a. har drivhusgasemissionsniveau, der svarer til de bedste resultater.

Hvilke investeringer blev medtaget under “#2 Andre”, hvad var formålet med dem, og var der nogen miljømæssige eller sociale minimumsgarantier?

Se besvarelse overfor i afsnittet *Hvad var aktivallokeringen*.

Hvilke foranstaltninger er der truffet for at opfylde de miljømæssige og/eller sociale karakteristika i referenceperioden?

Der er i 2023 foretaget enkelte justeringer af Lægernes Banks politik for bæredygtighed med betydning for produktet.

Primo 2023 er der foretaget en tilpasning af eksklusionspolitikken for lande, hvorefter Tyrkiet og Tunesien er tilføjet eksklusionslisten gældende foreningens afdelinger. Konkret er der af administrative hensyn sket en tilpasning af eksklusionskriteriet vedrørende landes involvering i krænkelse af sociale rettigheder som omhandlet i internationale traktater og konventioner, FN's principper og i givet fald national lovgivning. Eksklusionskriteriet omfatter nu alle lande, hvor enheder eller personer er omfattet af EU-sanktioner. Tidligere omfattede kriteriet alene lande omfattet af EU-sanktioner målrettet regeringsrepræsentanter.

I 2023 er der desuden foretaget en tilpasning af gen-inklusionskriteriet for klimarelaterede eksklusioner, hvorefter selskaber nu skal overholde 1,5 graders målsætningen for at blive undtaget eksklusion. Temperaturmålingen af selskaber foretages fortsat med afsæt i dataleverandøren MSCI metode herfor. Metoden har været genstand for større tilpasninger i 2023, hvilket er baggrunden for skærpelsen af gen-inklusionskriteriet.

Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med referencebenchmarket?

Produktet anvender en række benchmarks, som integrerer bæredygtighedshensyn. Disse benchmarks anvendes til at reducere investeringers negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorerne "drivhusgasemissioner", "drivhusgasintensitet" og samt øge andelen af grønne værdipapirer. Benchmarks anvendes i aktivklasserne børsnoterede aktier, børsnoterede virksomhedsobligationer og udvalgte statsobligationer fra udviklingsøkonomier (emerging markets).

Sammenligning af hvordan produktet har klaret sig, i forhold til de respektive referencebenchmark samt brede markedsindeks, baseres alene på de tre bæredygtighedsfaktorer "drivhusgasemissioner", "drivhusgasintensitet" og "grønne værdipapirer".

Figuren nedenfor viser de relevante referencebenchmark for tre aktivklasser.

Aktivklasse	Referencebenchmark	Bredt markedsindeks
Aktier	MSCI ACWI Climate Change	MSCI ACWI IMI
Virksomhedsobligationer		
High Yield	ICE BofA Global High Yield ESG Tilt	ICE BofA Global High Yield Index
Emerging Markets Hård Valuta	JP Morgan ESG EMBI Global Diversified	JP Morgan EMBI Global Diversified
Statsobligationer		
Emerging Markets Hård Valuta	JP Morgan ESG EMBI Global Diversified	JP Morgan EMBI Global Diversified

● Hvordan adskiller referencebenchmarket sig fra et bredt markedsindeks?

MSCI ACWI Climate Change

Benchmarket er konstrueret i henhold til kriterierne for "EU-benchmarks for klimaovergangen" fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2019/2089 af 27. november 2019 om ændring af forordning (EU) 2016/1011, for så vidt angår EU-benchmarks for klimaovergangen, Paristilpassede EU-benchmarks og bæredygtighedsrelaterede oplysninger om benchmarks. Følgende elementer i benchmark-konstruktionen har relevans for bæredygtighedsfaktoren "drivhusgasemissioner":

- Selskabers vægt i benchmarket er baseret på muligheder og risici forbundet med overgangen til en lav-emissionsøkonomi. Der anvendes en "Low Carbon Transition Score", som grundlag for at vurdere selskabers risici og muligheder. Scoren inddrager en række data om selskabers klimaprofil, herunder bl.a. selskabers nuværende CO₂-udledninger, produkters eksponering til risici knyttet til den grønne omstilling, selskabets eksponering til grønne teknologier, og vurdering af ledelsens tilgang til håndtering af klimaforhold i form af omstillingsplaner og CO₂-reduktionsmål.
- Benchmarket øger dermed eksponeringen til selskaber, der forventes at drage fordel af overgangen til en lav-emissionsøkonomi, mens eksponeringen reduceres til selskaber, der forventes at blive negativt påvirket. Benchmarket øger desuden eksponeringen til

selskaber med miljømæssigt bæredygtige aktiviteter i henhold til EU-klassifikationssystemet.

- Benchmarket er konstrueret således at CO₂-aftrykket fra de underliggende selskaber er 30 pct. lavere end investeringsuniverset. Benchmarket revideres løbende, så der opnås CO₂-reduktioner på 7 pct. årligt fra 2021 og frem i tråd med Paris-aftalens temperaturmålsætning.

ICE High Yield ESG Tilt

Benchmarket er konstrueret ved brug af en samlet score for selskabers bæredygtighedsprofil baseret på data for en række bæredygtighedsfaktorer- og risici (ESG-rating). Som følge af metoden øges eksponering til selskaber med gode ESG-ratings samt de selskaber, hvis ESG-rating forbedres over tid. Modsat, mindskes eksponeringen til selskaber med dårlige ratings. Følgende elementer i benchmark-konstruktionen har relevans for bæredygtighedsfaktoren "drivhusgasemissioner":

- ESG-ratingen tager afsæt i forhold med særlig betydning for selskabers forretning og selskaber kan påvirke. I ESG-ratingen indgår bl.a. data om selskabers ressourceforbrug, CO₂-udledninger, og produkters klimaaftryk. Benchmarket inkluderer alene selskaber, som har en ESG-rating. Det betyder, at selskaber med utilstrækkelig bæredygtighedsrapportering, herunder på klimaområdet, ekskluderes fra benchmarket. Tilpasning af selskabers vægt i benchmarket sker uafhængigt af selskabernes sektortilhørsforhold, hvorfor sektorer med lavt rating-niveau nedvægtes til fordel for andre sektorer.
- Benchmark-konstruktionen betyder, at selskaber og sektorer med høje CO₂-udledninger nedvægtes. Det gælder fx selskaber i energi- og forsyningssektorerne. Benchmarket har derfor et lavere CO₂-aftryk sammenlignet med det relevante investeringsunivers.

JP Morgan ESG EMBI Global Diversified DKK Hedged

Benchmarket er konstrueret ved brug af en samlet score for selskabers og landes bæredygtighedsprofil baseret på data for en række bæredygtighedsfaktorer- og risici (ESG-rating). Benchmarket indeholder både virksomhedsobligationer udstedt af statsejede selskaber og statsobligationer. Sidstnævnte udgør ca. 90 pct. af det samlede benchmark. Eksponeringen øges til selskaber og lande med høje ESG-ratings. Modsat, mindskes eksponeringen til selskaber og lande med lav rating. Selskaber og lande med laveste rating-niveau ekskluderes. Følgende elementer i benchmark-konstruktionen har relevans for bæredygtighedsfaktorerne "drivhusgasemissioner", "drivhusgasintensitet" og "grønne værdipapirer":

- Benchmark-konstruktionen betyder, at selskaber og sektorer med høje CO₂-udledninger nedvægtes. Benchmarkets virksomhedsobligationer har derfor et lavere CO₂-aftryk sammenlignet med det relevante investeringsunivers.
- Benchmark-konstruktionen betyder, at lande med høje CO₂-udledninger nedvægtes. Benchmarkets statsobligationer har derfor et lavere CO₂-aftryk sammenlignet med det relevante investeringsunivers.
- Benchmarket øger vægten af grønne obligationsudstedelser relativt til øvrige obligationsudstedelser i benchmarket.
- Selskaber med omsætning fra termisk kul ekskluderes fra benchmarket.

- **Hvordan klarede dette finansielle produkt sig med hensyn til bæredygtighedsindikatorerne for at fastslå, om referencebenchmarket var i overensstemmelse med de miljømæssige eller sociale karakteristika, det fremmer?**

Se besvarelsen nedenfor.

- **Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med referencebenchmarket?**

Nedenfor er angivet hvordan produktet klarede sig relativt til de anvendte benchmarks, som integrerer bæredygtighedshensyn. Opgørelsen omfatter de tre definerede bæredygtighedsfaktorer angivet ovenfor.

Aktivklasse: **Børsnoterede aktier**

Bæredygtighedsindikator	Referencebenchmark "MSCI ACWI Climate Change"	Portefølje
CO2-aftryk (anvendelsesområde 1- og 2- drivhusgasemissioner).	2,81 tons pr. mio. kr.	4,29 tons pr. mio. kr.

Aktivklasse: **Børsnoterede virksomhedsobligationer (High Yield)**

Bæredygtighedsindikator	Referencebenchmark "ICE BofA Global High Yield ESG Tilt"	Portefølje
CO2-aftryk (anvendelsesområde 1- og 2- drivhusgasemissioner).	18,80 tons pr. mio. kr.	14,62 tons pr. mio. kr.

Aktivklasse: **Børsnoterede virksomhedsobligationer (Emerging Markets Hård Valuta)**

Bæredygtighedsindikator	Referencebenchmark "JP Morgan ESG EMBI Global Diversified"	Portefølje
CO2-aftryk (anvendelsesområde 1- og 2- drivhusgasemissioner).	22,68 tons pr. mio. kr.	1,95 tons pr. mio. kr.
Andel af værdipapirer i investeringer, der ikke er udstedt i henhold til EU- lovgivningen om miljømæssigt bæredygtige obligationer.	88,97 pct.	61,12 pct.

Aktivklasse: **Statsobligationer** (Emerging Markets Hård Valuta)

Bæredygtighedsindikator	Referencebenchmark "JP Morgan ESG EMBI Global Diversified"	Portefølje
Investeringsmodtagende landes drivhusgasemissionsintensitet.	126,05 tons pr. mio. kr.	131,77 tons pr. mio. kr.
Andel af værdipapirer i investeringer, der ikke er udstedt i henhold til EU-lovgivningen om miljømæssigt bæredygtige obligationer.	98,86 pct.	100 pct.

● **Hvordan klarede dette finansielle produkt sig sammenlignet med det brede markedsindeks?**

Nedenfor er angivet hvordan produktet klarede sig relativt til et bredt markedsindeks, dvs. benchmarks, som ikke integrerer bæredygtighedshensyn. Opgørelsen omfatter de tre definerede bæredygtighedsfaktorer angivet ovenfor.

Aktivklasse: **Børsnoterede aktier**

Bæredygtighedsindikator	Det brede markedsindeks "MSCI ACWI IMI"	Portefølje
CO2-aftryk (anvendelsesområde 1- og 2-drivhusgasemissioner).	8,74 tons pr. mio. kr.	4,29 tons pr. mio. kr.

Aktivklasse: **Børsnoterede virksomhedsobligationer** (High Yield)

Bæredygtighedsindikator	Det brede markedsindeks "ICE BofA Global High Yield Index"	Portefølje
CO2-aftryk (anvendelsesområde 1- og 2-drivhusgasemissioner).	28,68 tons pr. mio. kr.	14,62 tons pr. mio. kr.

Aktivklasse: **Børsnoterede virksomhedsobligationer** (Emerging Markets Hård Valuta)

Bæredygtighedsindikator	Det brede markedsindeks "JP Morgan EMBI Global Diversified"	Portefølje
CO2-aftryk (anvendelsesområde 1- og 2-drivhusgasemissioner).	76,51 tons pr. mio. kr.	1,95 tons pr. mio. kr.

Andel af værdipapirer i investeringer, der ikke er udstedt i henhold til EU-lovgivningen om miljømæssigt bæredygtige obligationer.	95,63 pct.	61,12 pct.
--	------------	------------

Aktivklasse: **Statsobligationer** (Emerging Markets Hård Valuta)

Bæredygtighedsindikator	Det brede markedsindeks "JP Morgan EMBI Global Diversified"	Portefølje
Investeringsmodtagende landes drivhusgasemissionsintensitet.	131,65 tons pr. mio. kr.	131,77 tons pr. mio. kr.
Andel af værdipapirer i investeringer, der ikke er udstedt i henhold til EU-lovgivningen om miljømæssigt bæredygtige obligationer.	99,15 pct.	100 pct.